

DECIZIE

24 martie 2010

mun. Chișinău

Colegiul civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Nina Cernat
Judecătorii – Mihail Macar și Svetlana Filincova

examinînd în ședință publică cererea de recurs depusă de către Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale „Sana Rîmiș” împotriva Asociației „Drepturilor de Autor și Conexe” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2009 prin care acțiunea a fost admisă

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2009 ÎI „Sana Rîmiș” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Asociației „Drepturilor de Autor și Conexe” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 04 ianuarie 2005 între ÎI „Sana Rîmiș” și Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe” a fost încheiat acordul general (licența) nr. 1069 pentru demonstrare publică a operelor publicitare în localul cafenelei „Arlechin” din str. Grenoble 193, mun. Chișinău. Despre existența acestui contract, a aflat în luna aprilie 2009.

Consideră, reclamantul acordul (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 ilegal din următoarele considerente.

Acordul general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 nu a fost semnat nici de către conducerea ÎI „Sana Rîmiș” și nici de Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe”, dar de către terțe persoane, neîmputernicite din ambele părți, fapt conformat prin raportul de constatare tehnico-științifică al MAI nr. 1698 din 17.06.2009.

Mai indică că, niciodată n-a recunoscut condițiile acordului și n-a efectuat plățile prevăzute de acord, fapt confirmat prin lipsa dispozițiilor de plată bancară, iar condițiile și modul de tarifare prevăzute de acord contravin art. 13 din Hotărîrea Guvernului RM nr. 641 din 12.07.2001 „cu privire la aplicarea cotelor tarifare pentru onorariul de autor în cafenele, baruri și restaurante”.

Solicită, reclamantul anularea acordului general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 încheiat între ÎI „Sana Rîmiș” și Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe”.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2009 acțiunea ÎI „Sana Rîmiș” a fost admisă. S-a anulat acordul general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 încheiat între ÎI „Sana Rîmiș” și Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe”.

La 04 februarie 2010 Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe” a declarat recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2009, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii și pronunțarea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, instanța de fond la emiterea hotărîrii nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond. Instanța de judecată a interpretat eronat legea.

În ședința de judecată în instanța de recurs, reprezentanții recurentului Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe”, în persoana directorului Stroici Angela și reprezentantul în baza procurii, Dodi Ariadna, au susținut recursul și au solicitat admiterea acestuia în sensul declarat.

Reprezentanții intimatului ÎI „Sana Rîmiș”, Rîmiș Gricore și Rîmiș Veronica, în ședința de judecată în instanța de recurs au solicitat respingerea recursului cu menținerea hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2009 pe care o consideră întemeiată și legală.

Audiind părțile, studiind materialele dosarului, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță din următoarele considerente.

În conformitate cu art.417 alin.(1) lit.d) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial hotărîrea primei instanțe, restituind pricina spre rejudecare în primă instanță în cazul în care eroarea judiciară a primei instanțe nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit art. 130 în coraborare cu art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată și urmează să conțină, în special, circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și legile de care s-a călăuzit instanță. Totodată, din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărîri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărîrile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Garcia Ruiz*, 26).

Așa dar, din materialele dosarului rezultă că, ÎI „Sana Rîmiș” s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu o acțiune împotriva Asociației „Drepturilor de Autor și Conexe” cu privire la anularea acordului general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 încheiat între ÎI „Sana Rîmiș” și Asociația „Drepturilor de Autor

și Conexe”, invocând că acordul în cauză n-a fost semnat de conducerea ÎI „Sana Rîmiș” și nici de Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe”, dar de către terțe persoane, neîmputernicite din ambele părți, fapt conformat prin raportul de constatare tehnico-științifică al MAI nr. 1698 din 17.06.2009.

Analizînd conținutul hotărîrii contestate, în raport cu materialele dosarului, argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ conchide că instanța de fond, contrar prevederilor citate, s-a referit, în mod declarativ, la normele dreptului material, pe care a considerat că sunt aplicabile în speță și a ajuns la concluzia privind admiterea acțiunii ÎI „Sana Rîmiș”, fără ca să se expună asupra circumstanțelor concrete ale cauzei și probelor administrate în cadrul judecării pricinii pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe.

Așa dar, din materialele dosarului rezultă că, la 04 ianuarie 2005 între ÎI „Sana Rîmiș” și Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe” a fost încheiat acordul general (licența) nr. 1069 „Privind interpretarea și demonstrarea publică a operelor publicitate (pentru teatre, săli de cinema, videosaloane, restaurante, baruri, magazine, terenuri sportive, săli de dans, chioșcuri, spații de așteptare, organizații de transport, alte organizații instituții, întreprinderi similare care folosesc opere publicitate prin interpretare vie sau în imprimări pe suporturi de materiale)” (f.d.32).

Conform pct. 12 al acordul general (licența) nr. 1069, acesta este întocmit în două exemplare identice, câte unul pentru fiecare parte.

Totodată, s-a mai constatat că, la baza actului administrativ contestat, precum și a hotărîrii instanței de fond, a stat xerocopia raportului de constatare tehnico – științifică nr. 1698 din 17 iunie 2009, efectuată de către Ministerul Afacerilor Interne a RM, prin care s-a concluzionat că, semnătura depusă la poziția „pentru beneficiar” pe acordul general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 a fost executată nu de Rîmiș Veronica și nu de Rîmiș Grigore, a căror monstre de scris și semnături au fost prezentate cu materialul comparativ, ci de o altă persoană (f.d.10-12). La materialele cauzei este absent originalul acestui înscris, iar copia anexată la dosar nu este autentificată în modul stabilit de Lege. Din aceste motive, Colegiul conchide că instanța de fond a încălcat prevederile art. 138 alin. (4) CPC, potrivit căruia în cadrul judecării unei cauze civile, înscrisul urmează să fie prezentat instanței pentru apreciere în original sau în copie autentificată în modul stabilit de lege, indicîndu-se locul de aflare a originalului.

Analizînd concluzia raportului de constatare tehnico – științifică nr. 1698 din 17 iunie 2009 în raport cu acordului general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005, a cărei nulitate se solicită, instanța de recurs apreciază critic această examinare grafoscopică a specialistului, deoarece raportul de constatare tehnico – științifică în sine nu are o forță probantă prestabilită și nu are prioritate față de alte probe din dosar, dar se apreciază în cumul cu alte probe în ansamblul și interconexiunea lor.

Or, la caz, conform pct. 12 al acordul general (licența) nr. 1069, instanța de fond, urma să i-a în considerație că, Asociația „Drepturilor de Autor și Conexe” a transmis beneficiarului, ÎI „Sana Rîmiș”, pentru semnare două exemplare de

contract (acorduri), ambele fiind semnate de directorul general al Asociației „Drepturilor de Autor și Conexa”. Transmițându-le pentru semnare, recurentul n-a monitorizat dacă beneficiarul a semnat sau nu și pe al doilea exemplar de contract, care se păstrează la beneficiar și care a fost supus examinării grafoscopice.

Mai mult ca atât, raportul de constatare tehnico –științifică sus-menționat a fost efectuat la cererea directorului ÎI „Sana Rîmiș” nr. 21 din 16 iunie 2009 și doar în baza exemplarului care se afla la intimat, astfel, recurentul Asociația „Drepturilor de Autor și Conexa” nu a fost informat despre efectuarea acestei cercetări, nu i-a fost acordată posibilitatea de a prezenta specialiștilor al doilea exemplar de contract, de a adresa întrebări, de a contesta raportul în cauză, prin ce i-a fost încălcat dreptul constituțional la un proces echitabil și contradictoriu. Ba mai mult ca atât, din conținutul lui nu rezultă nici argumentul invocat de intimat în cererea de chemare în judecată, precum că, acordul contestat nu a fost semnat nici de Asociația „Drepturilor de Autor și Conexa”.

Astfel, Colegiul civil și de contencios administrativ, consideră că, raportul de constatare tehnico –științifică nr. 1698 din 17 iunie 2009 nu poate fi examinat ca o probă deplină și completă, dacă concluzia se bazează doar pe exemplarul de contract al intimatului, pe cînd în realitate există două contracte (acorduri), al doilea aflîndu-se la recurent. Or, pentru a demonstra că acordul contestat în speță nu a fost semnat de către conducerea ÎI „Sana Rîmiș”, expertizei grafoscopice urma a fi supus și exemplarul de contract deținut de recurent.

Avînd în vedere că, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1698 din 17 iunie 2009 nu conține concluzii referitoare la semnătura depusă la poziția „pentru beneficiar” pe acordul general (licența) nr. 1069 din 04 ianuarie 2005 deținut de Asociația „Drepturilor de Autor și Conexa”, instanța de recurs, consideră că, raportul în cauză nu este o probă pertinentă și concludentă, deoarece contravine art. 121 CPC, motiv din care nu poate fi pus la baza hotărîrii judecătorești.

Este de menționat că, hotărîrea instanței de judecată trebuie să fie certă, completă, corectă, clară, convingătoare și concretă. Circumstanțele și probele constatate în cauză urmează a fi expuse într-o strictă consecutivitate logică.

În astfel de condiții, Colegiul conchide că prima instanță nu a examinat fondul cauzei, iar prin adoptarea unei hotărîri nemotivate a încălcat dreptul părților la un proces echitabil.

Din motivele expuse și întrucît înlăturarea erorilor sus indicate, admise de către instanța de fond, nu este posibilă în instanța de recurs, Colegiul civil și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral hotărîrea primei instanțe și a restitui pricina spre rejudecare în primă instanță.

La rejudecarea pricinii prima instanță urmează să țină cont de cele menționate, să respecte prevederile legislației procesuale civile privind conținutul hotărîrii și să se pronunțe în privința tuturor cerințelor reclamantului, să creeze condiții obiective și reale participanților la proces, pentru realizarea drepturilor sale procedurale în baza probelor pertinente administrate, raportate la legea materială ce guvernează

raportul juridic litigios, respectând dreptul participanților la un proces echitabil și în rezultat să emită o hotărîre legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 417 lit.d), art.419 CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Asociația „Drepturilor de Autor și Conexă”.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2009, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Individuale „Sana Rîmiș” împotriva Asociației „Drepturilor de Autor și Conexă” cu privire la contestarea actului administrativ, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorii

Nina Cernat

Mihai Macar

Svetlana Filincova